

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲۲ – ۰۳۱۰۳۱۲	پیمانه مهارتی: اصول بروش کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲ – ۰۳۱۰۳۱۲	مهارت: بروش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ – ۰۳۱۰۳۱۲
---	---	---

واحد کار دوم

شناسایی اصول داشت و تکثیر کاکتوسها

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲۲ – ۰۳۱۰۲۱۲	پیمانه مهارتی: اصول پرورش کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲ – ۰۳۱۰۲۱۲	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ – ۰۳۱۰۲۱۲
--	---	---

شناسایی اصول داشت و تکثیر کاکتوسها

کاکتوس در محیط آزاد چه به صورت کشت مستقیم در خاک باغچه و چه در گلدانها، نیاز به هوای گرم و خشک همراه با نور مستقیم خورشید دارد و در زمستان به هوای ملایم نیازمند است. کشت در گلدان، این امکان را در اختیار شما قرار می دهد که به هنگام بروز سرما و یخندهان و یا مناسب نبودن شرایط محیط آن را به راحتی به داخل گلخانه یا آپارتمان منتقل نمایید (شکل ۲-۲۷).

شکل ۲-۲۷

۵- توقعات و سازگاری کاکتوس

کاکتوسها گیاهانی هستند که بیش از هزاران سال با آب و هوای نامساعد سازش یافته و در معرض آفتاب داغ، خشک سالی مداوم، سیلاب و بارانهای شدید رشد کرده‌اند. آنها، در فصل کوتاه بارندگی، رطوبت را جذب و نگهداری می کنند و به بقا و حیات خود ادامه می دهند. کاکتوسها بجز گروه پرسکیا بدون برگ هستند. این امر باعث شده است که حداقل تعرق در آنها صورت گیرد. پوست ضخیم و منفذهای جلدی اندک نیز، باعث کاهش از دست دادن رطوبت می گردد. گیاهی است کم توقع و قابلیت سازگاری با همه گونه آب و هوا را دارد.

کاکتوسها هم به محیط آزاد و هم به محیط گلخانه یا درون خانه سازگاری دارند. این گیاه را باید در زمستان از سرمای سخت محافظت نمود و به آن نباید آب داد.

۶- محیط رشد کاکتوسها

اگر می خواهید در پرورش کاکتوسها و نیز به دست آوردن گلهای مرغوب موفق باشید باید کاکتوسها را در محل مخصوص خودشان قرار دهید. روشنایی در رنگ برگها و ساقه‌ها و شکل غنچه‌های گل تأثیر دارد. از این‌رو، در آفتاب، برگها و ساقه‌ها دارای رنگ تند هستند و گیاه، گل فراوان می دهد. در روشنایی بسیار کم، گیاهان بی‌رنگ‌اند و گلهای کم و پراکنده تولید می نمایند. کاکتوسها را می توانند در درون خانه و هوای آزاد پرورش دهید.

۱-۶- محیط رشد کاکتوس در هوای آزاد: کشت

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲۲ – ۰۳۱۰۲۱۳۲	پیمانه مهارتی: اصول بروش کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲ – ۰۳۱۰۲۱۳۲	مهارت: بروش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ – ۰۳۱۰۲۱۳۲
---	---	---

۲-۶-۳ رطوبت: این گیاه، نیاز به اسپری یا آبیاری بارانی برای بالا بردن رطوبت ندارد و رطوبت انک برای او کافی است.

۲-۶-۴ هوای این نوع گیاهان نیازمند هوای تازه و خوب هستند. در تابستان بسیار گرم، حتماً پنجره‌ها را به طرف کاکتوسها باز کنید (شکل ۲-۲۸).

۷- کود مورد مصرف در کاکتوسها

به خاطر بسیاری‌که اغلب کاکتوسها مواد مورد نیاز خود را از خاک به دست می‌آورند و نیاز زیادی به کوددهی ندارند. فقط در فصل رشد کاکتوسها، باید برای تقویت آنها آمادگی داشته باشید. از این‌رو، هر ۲ ماه یک‌بار، به هنگام آبیاری با کود مایع تازه آنها را تغذیه کنید.

– این کار را با رعایت دقیق دستورالعمل بسته‌بندی کود انجام دهید:
– کود مورد نیاز را با قاشق یا پیمانه در داخل آب‌پاشی که

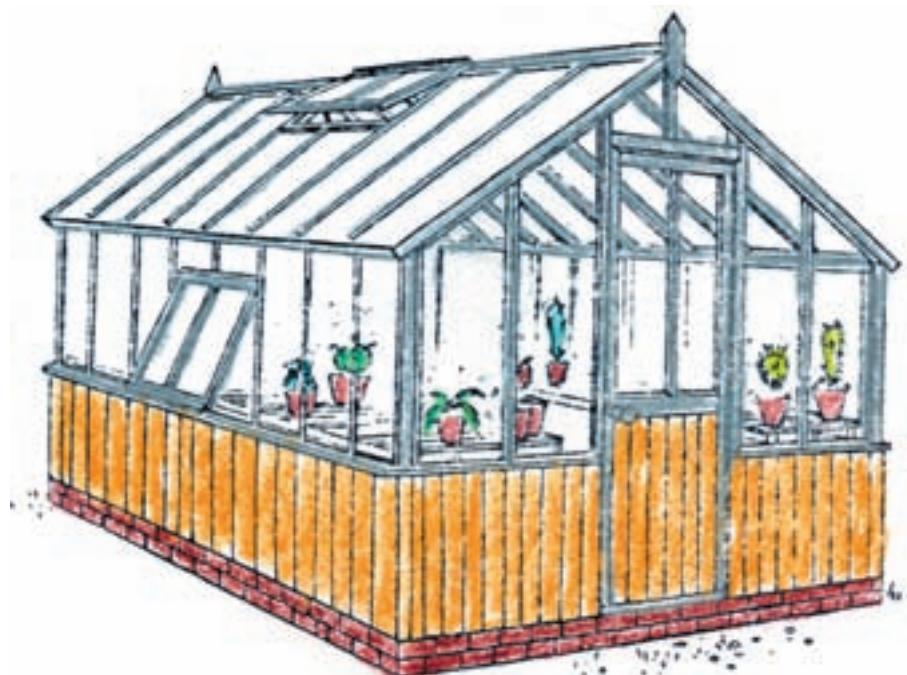
۲-۶-۲ محیط رشد کاکتوس در گلخانه یا درون خانه

۲-۶-۱ حرارت: این گیاه، به حد متوسط گرما در فصل بهار تا پاییز و شباهی خنک نیاز دارد. هوای زمستان باید خنک باشد (حدود ۱۰ تا ۱۴ درجه سانتیگراد).

– کاکتوسها باید تار دارند باید در محلی با دمای حداقل ۱۶ درجه نگهداری شوند. همچنین، تهویه مناسب از نیازهای کاکتوس است.

بهترین درجه حرارت برای کاکتوسها بین ۱۸ تا ۳۲ درجه سانتیگراد است.

۲-۶-۲ نور: کاکتوس، به نور زیاد (نژدیک پنجره‌های شرقی و غربی) و نور خیلی زیاد (نژدیک پنجره‌های جنوبی) نیاز دارد. به خصوص در زمستان به نور مستقیم خورشید محتاج است. چرخانیدن گلداهها به فاصله هر دو هفته یک‌بار، باعث می‌شود که گیاه به طور یکنواخت از نور استفاده نماید. کاکتوسها در نور کم طراوت و زیبایی خود را از دست داده، از گلدهی باز می‌مانند.

شکل ۲-۲۸

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲۲ – ۰۳۱۰۲۱۰	پیمانه مهارتی: اصول پرورش کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲ – ۰۳۱۰۲۱۰	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ – ۰۳۱۰۲۱۰
--	---	---

که نیاز به دقت و حوصلهٔ فراوان دارد. در فصل تابستان که هوا خیلی گرم می‌شود باید کاکتوسها را روزانه آبیاری کنید.
 – این کار را با آب پاش مخصوص کاکتوس که دارای خروجی دراز و باریک و سوراخهای ریز است انجام دهید و با آب سبک سالم و ولرم و با حوصله و به‌آرامی به تک‌تک گلدانها آب دهید.
 – در هر نوبت سعی کنید کاکتوس را سیراب کنید و آبیاری بعدی زمانی انجام گیرد که سطح خاک گلدان خوب خشک شود.
 – آبیاری کاکتوسها در اول بهار تا تابستان الزامی است.
 این کار، در فصل پاییز و زمستان فقط برای جلوگیری از چروکیدگی گیاه، آن هم به مقدار اندک صورت می‌گیرد.
 – آب را به طور یکنواخت و آرام در خاکِ نزدیک لبه گلдан بزیزد تا از لبه گلدان خارج نگردد.
 – شما باید در فصل زمستان کاکتوسها را رها کنید و به حال خود بگذارید مثل این که با آنها قهر کرده باشید.
 – آبیاری کاکتوسها مهمترین مرحلهٔ داشت آنهاست که بستگی به نوع گیاه، نوع گلدان، اندام گیاه و فصل رشد گیاه دارد.
 – آبیاری کاکتوس را صبح زود باید انجام داد.
 – بهترین روش تعیین مقدار آب لازم برای کاکتوسها از راه تجربه به دست می‌آید.
 – قانون کلی و عمومی آن است که در هر بار آبیاری، گلدان را آب کامل بدهید به طوری که تمام خاک خیس شود و حتی قطرات اضافی از ته گلدان خارج گردد.
 – کاکتوسها دوست دارند در بین دو آبیاری مدتی به حالت خشکی بمانند، لذا دقت کنید فاصله زمانی دو آبیاری را اندکی بیشتر در نظر بگیرید.
 – به‌خاطر بسپارید کاکتوسها را در روزهای آفتابی که هوا خشک است آبیاری کنید و در هوای مرطوب و ابری این کار را انجام ندهید.
 – آب ایده‌آل کاکتوس باید سبک و ولرم باشد نه سنگین و سرد.

تا نصف آب دارد بزیزد و مخلوط را با چوب به هم زده، سپس آبیاری را پر از آب کنید. آبپاشی را که برای آبیاری کاکتوس انتخاب می‌کنید باید دارای لولهٔ خروجی بلند و باریک و سوراخهای ریز باشد.

– حال آبیاری را با حوصله و دقت انجام دهید. هنگام کوددهی باید توجه کنید که خاک گلدان خشک نباشد.
 – باید سعی کنید لولهٔ آبپاش به اعضای کاکتوس برخورد نکند چون کاکتوسها دارای ریشه‌افشان هستند و با کوچکترین تماس و فشار از خاک خارج می‌شوند.

– همیشه به‌خاطر بسپارید که کاکتوسها جوان به هیچ وجه نیاز به کوددهی ندارند از این‌رو، آنها را جداگانه در ردیف کاکتوسها جوان و تازه کاشته شده قرار دهید و از کوددهی به آنها خودداری کنید.

– می‌توانید پای کاکتوسها مسن که پایهٔ مادری هستند، مقدار یک گرم کود سولفات پتاسیم و یک گرم سوپر فسفات حل شده در یک لیتر آب و یا به صورت دانه و خشک در داخل خاک نزدیک لبه گلدان بزیزد.

توجه: به‌خاطر داشته باشید که به کاکتوسها کود اوره و ازته که همان کود سفید است ندهید.

کاربرد کود حیوانی مایع (شیرابه کود)، که در اطراف انبار کود حیوانی جمع می‌شود، در رشد کاکتوسها بسیار مؤثر است. برای این کار، چند کیلو کود حیوانی پوسیده را تهیه کنید و در یک سطل بزیزد. سپس آن را به کمک چوب، خوب به هم بزنید و پس از ۲۴ ساعت، مقدار یک لیتر محلول را با ۱ لیتر آب مخلوط کرده، با محلول فوق آبیاری را انجام دهید.

۸- آبیاری کاکتوسها

به‌خاطر داشته باشید که بهترین فصل رشد و فعالیت کاکتوس از بهار تا اوخر تابستان است.
 آبیاری یکی از حساسترین مراحل پرورش کاکتوس است

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲۲ – ۰۳۱۰۳۱۲	پیمانه مهارتی: اصول بورش کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲ – ۰۳۱۰۳۱۲	مهارت: بورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ – ۰۳۱۰۳۱۲
--	--	--

بعضی از کاکتوسها مانند مامیلاریا و استروفیتوم نیاز به خاک آهکی با pH بیش از ۷ دارند (شکل ۲-۲۹).

– گلدانهای بزرگ به مدت چند روز آب را در خود نگه می‌دارند در حالی که گلدانهای کوچک در عرض یک روز خشک می‌شوند.

۱۰- آفات و امراض

حشرات حمله‌کننده به کاکتوس معمولاً کوچک‌اند و در محل اتصالات برگ و غنچه و در شیارها قرار دارند. هرچند مدت یک بار کاکتوس را بررسی نمایید تا از سلامت آنها کاملاً مطمئن گردید.

توجه: خاک گلدانهای پلاستیکی و یا لعابی دیرتر از گلدانهای گلی یا سفالی خشک می‌شود.

۹- pH خاک کاکتوس

pH خاک این نوع گیاهان بین ۵/۵ تا ۶/۵ می‌باشد.

۵— در نوک ساقه چروکیدگی همراه با پوسیدگی بروز کرده است.
علت: زیادی آبیاری مخصوصاً در زمستان
علاج: قطع ساقه

۱— ساقه دراز و بدشکل شده است.
علت: گرمای بیش از حد در زمستان و نور کم در تابستان.

۶— لکه‌های برنزی رنگ در روی ساقه ایجاد شده است.
علت: وجود کنه
علاج: سم پاشی با سموم کنه‌کش.

۲— پوشش سفید پنبه‌ای روی ساقه ایجاد شده است.
علت: شیشك آردآلود
علاج: سم پاشی با حشره‌کش یا تمیز کردن با گوشپاک کن.

۷— روی ساقه، چوب‌پنبه‌ای شده است.
علت: خسارت حلزون و راب سرمای ناگهانی، کمبود آبیاری در تابستان
علاج: استفاده از طعمه مسموم برای نابودی راب.

۳— وجود لکه‌های گرد و قهوه‌ای بر سطح برگها دیده می‌شود.
علت: شیشك سپردار قهوه‌ای
علاج: سم پاشی با سموم حشره‌کش.

۸— ساقه پوسیدگی دارد.
علت: بیماری قارچی.
علاج: سم پاشی با سموم قارچ‌کش و برداشت محل آلوده و ضدغونی کردن آن با محلول کاربندازیم.^۱

۴— پوسیدگی پایه ساقه (طفقه).
علت: پوسیدگی قارچی به سبب زیادی آب.
علاج: از آبیاری بکاهید و به هیچ وجه در زمستان آبیاری نکید.

شکل ۲-۲۹

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲۲ – ۰۳۱۰۳۱۲	پیمانه مهارتی: اصول پرورش کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲ – ۰۳۱۰۳۱۲	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ – ۰۳۱۰۳۱۲
--	---	---

یک بیل پوست خردشده کاج را در داخل فرغون ریخته، سپس با بیله چه یا دو دست، مخلوط را خوب بهم بزنید تا ترکیب یکنواخت حاصل شود.

۱۱- خاک و ترکیبات خاکی
 - کاکتوسها گیاهانی هستند که نیاز به خاک مخصوص به خود دارند.

- خاک کاکتوس باید خوب، سبک، مقوی و کاملاً قابل نفوذ باشد. ترکیب خاکی که تهیه می کنید باید شامل ۵۰ درصد مواد آلی و ۵۰ درصد شن درشت باشد.

- هرگز نباید فراموش کنید که به خاک کاکتوس باید به مقدار زیاد خاک برگ، خاک پیت یا ازت یا دیگر مواد معدنی اضافه کنید.

- حال باید چند دستور از ترکیبات خاکی برای گیاهان کاکتوس را آماده کنید. هر کدام را با امکانات موجود، مورد استفاده قرار دهید.

۱- ۱۱- دستور یک:
 یک سطل ماسه درشت و یک سطل خاک برگ پوسیده فراهم کنید.

- یک سطل خاک با غچه از ۱۰ سانتیمتری سطح خاک فراهم کنید.

- اینک، همه ترکیبات را روی هم بریزید و خوب مخلوط کنید تا یکنواخت گردد.

۲- ۱۱- دستور دو:
 - یک بیل خاک لمونی فراهم کنید.
 - یک بیل شن درشت روی خاک لمونی بریزید.
 - نصف بیل خردشده زغال کوبیده شده روی مخلوط یک و دو اضافه کنید و خوب مخلوط نمایید.

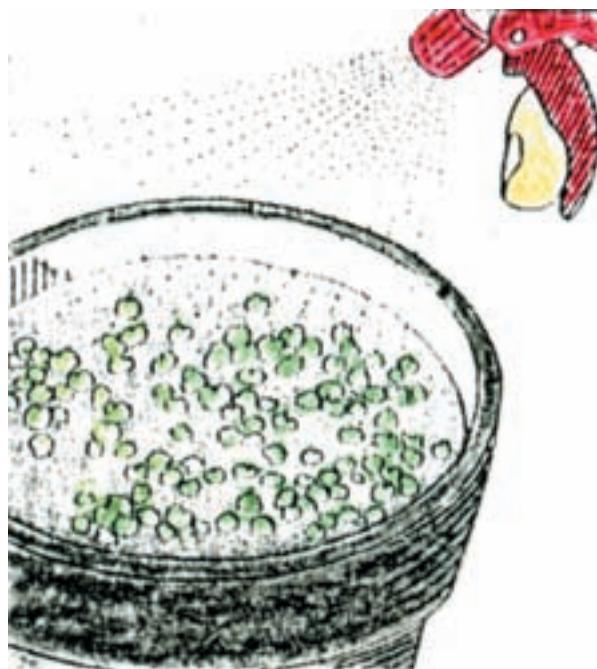
۳- ۱۱- دستور سه:
 - دو قسمت خاک پیت + دو قسمت خاک با غچه + دو قسمت ماسه درشت + یک قسمت خردشده زغال چوب.

- ترکیب آماده را روی هم ریخته و خوب مخلوط کنید.

۴- ۱۱- دستور چهار:
 - دو بیل خاک برگ پوسیده + دو بیل ماسه درشت +

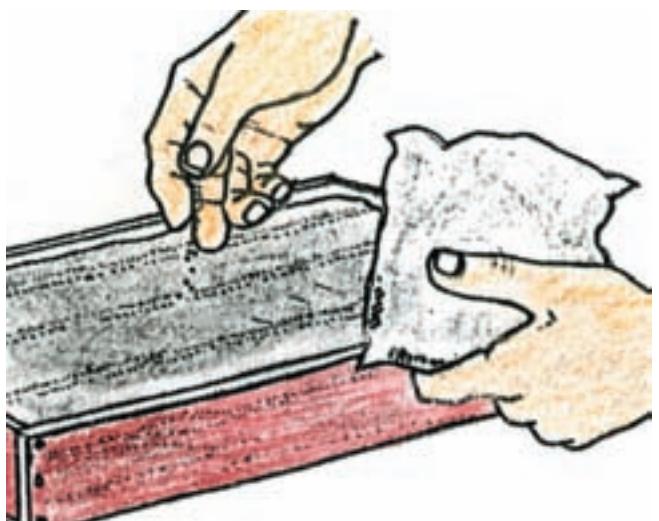
واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲۲ – ۰۳۱۰۳۱۰	پیمانه مهارتی: اصول بورش کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲ – ۰۳۱۰۳۱۰	مهارت: بورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ – ۰۳۱۰۳۱۰
--	--	--

- ۱۲-۱-۴** بذر درشت را می‌توانید با دست داخل خاک بکارید ولی بذر ریز را با دقّت و با فاصله، روی خاک مرطوب پیشید (شکل ۲-۳۰).
- ۱۲-۱-۵** عمق کاشت هر بذر دو برابر قطر آن می‌باشد.
- ۱۲-۱-۶** روی بذور ریز را با یک لایه نازک ماسه پوشانید.
- ۱۲-۱-۷** حال روی بذر کاشته شده را با اسپری یا مهپاش آبیاری کنید (شکل ۲-۳۱).
- ۱۲-۱-۸** شدت و فشار آب نباید زیاد باشد.
- ۱۲-۱-۹** درجه حرارت آب باید در حدّ ولرم باشد.

شکل ۲-۳۱

- ۱۲-۱-۱** کاکتوسها را می‌توانید از طریق بذر، قلمه، پاجوش، تنہ‌جوش و پیوند، بسته به نوع هر گیاه، تکثیر نمایید.
- ۱۲-۱-۲** از طریق بذر
- ۱۲-۱-۱** بذر را در بهار یا اوایل تابستان کشت نمایید.
- ۱۲-۱-۲** یکی از فرمولهای خاک را که آموخته‌اید، آماده و خوب مخلوط کنید.
- ۱۲-۱-۳** خاک را در گلدان بریزید و قدری سطح آن را فشار دهید.

شکل ۲-۳۰

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر کاکتوسها
شماره شناسایی: ۱۲۲ - ۰۳۱۰۳۱۲

پیمانه مهارتی: اصول پرورش کاکتوسها
شماره شناسایی: ۱۲ - ۰۳۱۰۳۱۲

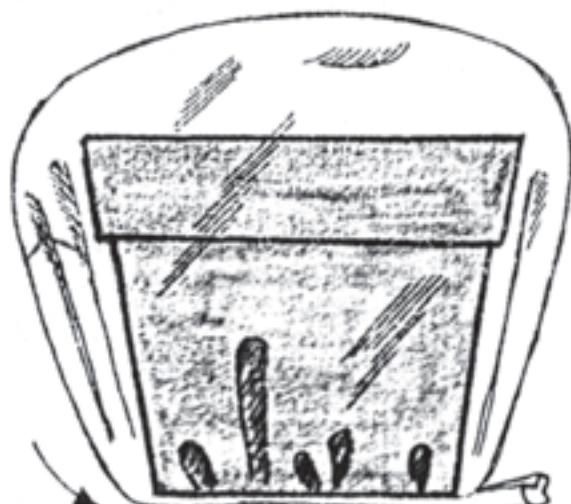
مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۱ - ۰۳۱۰۳۱۰۳۱۲

۱۰- ۱۲- گلدان حاوی بذر را در یک محیط گرم و روشن، دور از نور مستقیم خورشید، قرار دهید.

۱۱- ۱۲- روی گلدان را با یک شیشه یا پلاستیک بپوشانید. این عمل باعث ایجاد هوای مرطوب و در نتیجه گرم و مرطوب نگاه داشتن خاک برای جوانه زدن می‌گردد (شکلهای ۲-۳۲ و ۲-۳۳).

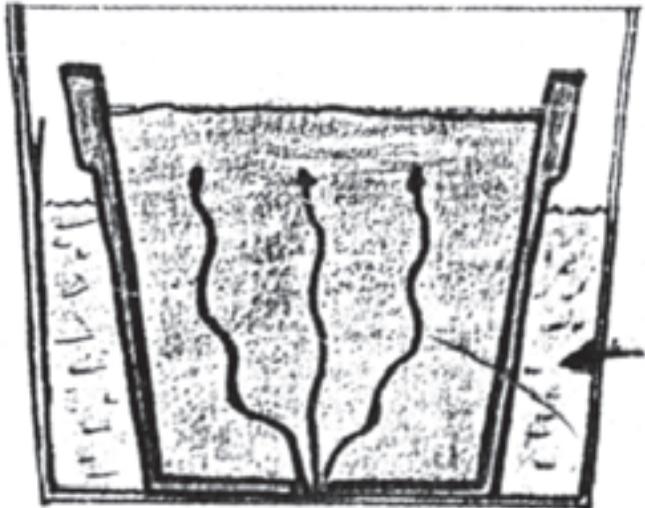
شکل ۲-۳۲

شکل ۲-۳۳

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲۲ – ۰۳۱۰۳۱۲	پیمانه مهارتی: اصول بروش کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲ – ۰۳۱۰۳۱۲	مهارت: بروش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ – ۰۳۱۰۳۱۲
--	--	--

۱۲-۱-۱۲ – هر وقت زیر پوشش، بخار آب جمع گردید برای ورود هوای تمیز به داخل آن، سریوش را به مدت چند دقیقه بردارید (شکل ۲-۳۴).

شکل ۲-۳۴

۱۲-۱-۱۳ – جوانه زدن بذر به عوامل زیادی بستگی دارد از قبیل درجه حرارت، رطوبت خاک و آب و هوا

۱۲-۱-۱۴ – بذرها، بسته به نوعشان در مدت زمانهای متفاوت جوانه می‌زنند.

۱۲-۱-۱۵ – جوانه زدن بعضی کاکتوسها تا یک سال طول می‌کشد.

۱۲-۱-۱۶ – وقتی بذر سبز شد و به حدود نیم سانتیمتر رسید شما می‌توانید یک تکه چوب زیر شیشه قرار دهید تا قدری فاصله بین گلدان و شیشه برای ورود هوای گیاه ایجاد شود.

۱۲-۱-۱۷ – حال با یک چوب نشاء، گیاه سبز شده را با دقت درآورید و در گلданهای آماده شده و تمیز بکارید.

۱۲-۱-۱۸ – سپس با دو انگشت دو طرف بوته را فشار دهید و یا با کف قاشق این عمل را انجام دهید تا تغهای کاکتوس به دستتان فرو نرود.

۱۲-۲ – از دیابد از طریق قلمه ساقه

۱ – فصل قلمه زدن، بهار و تابستان است.

۲ – برای این کار، دستکش را به دست کنید و یک قلمه از کاکتوس بگیرید.

۳ – توجه کنید اگر قلمه رسیده باشد با حرکت دادن آن در جهات مختلف، به راحتی جدا می‌شود.

۴ – قلمه‌های جداسده را چند روزی در مکان دور از نور مستقیم خورشید قرار دهید تا محل جداسده آن قدری خشک شود.

۵ – توجه داشته باشید بعضی از کاکتوسها تغهای بسیار ریزی دارند که خیلی سریع وارد دست شما می‌شوند و خارج کردن آن بسیار مشکل است. برای جلوگیری از این آسیب، حتماً از دستکش استفاده نمایید (شکل ۲-۳۵).

شکل ۲-۳۵

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲۲ – ۰۳۱۰۳۱۲	پیمانه مهارتی: اصول پرورش کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲ – ۰۳۱۰۳۱۲	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ – ۰۳۱۰۳۱۲
--	---	---

شكل ۲-۳۶

شكل ۲-۳۷

شكل ۲-۳۸

۶-۱۲-۱- اینک، بستر خاک قلمه را آماده کنید.
 ۷-۱۲-۲- قلمه را محکم و راست در خاک گلدان بکارید.

۸-۱۲-۲- پس از چند روز آن را آبیاری کنید.
 قلمه‌ها را عمیق نکارید چرا که ممکن است در هنگام آبیاری پوسیده شوند. اگر قلمه‌ها بزرگ هستند پس از کاشت اطراف آن را سنگ‌ریزه ریخته، تا باعث محکم شدن قلمه در خاک گردد.
 ۹-۱۲-۲- پس از کاشتن، انگشتاتتان را در اطراف قلمه قدری فشار دهید.

۱۰-۱۲-۲- ۱- گلدان را در سایه، دور از جریان باد قرار دهید.

۱۱-۱۲-۲- قلمه‌ها، پس از ۳ تا ۴ ماه ریشه‌دار می‌شوند (شکل ۲-۳۶).

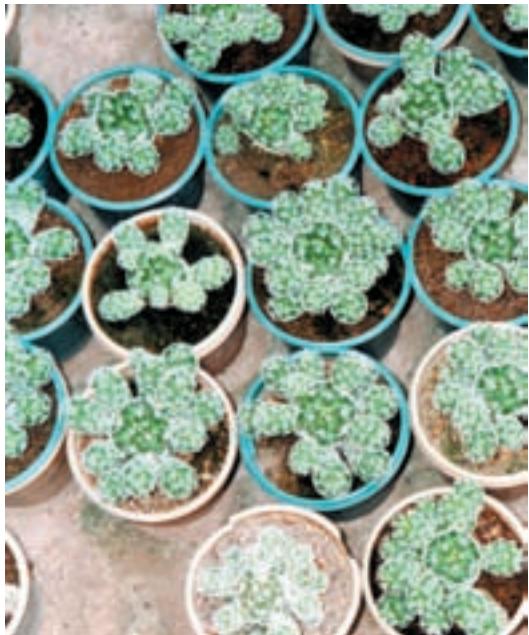
۱۲-۳- از دیاد به وسیله پاجوش ۱- پاجوشهای ریشه‌دار موجود در کنار شاخه اصلی را به‌آرامی، به‌گونه‌ای که تیغها به دستتان آسیب نرساند، جدا کنید.

۲-۱۲-۳- سپس آنها را چون ریشه دارند در خاک مخصوص کاکتوس بکارید.

۳-۱۲-۳- پس از چند روز دیگر آبیاری را انجام دهید. (شکل ۲-۳۷).

۴-۱۲-۳- ساقه‌های جداسده را می‌توانید در خاک مخصوص کاکتوس که در صد ماسه آنها بیشتر باشد بکارید (شکل ۲-۳۸).

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲۲ – ۰۳۱۰۳۱۲	پیمانه مهارتی: اصول برورش کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲ – ۰۳۱۰۳۱۲	مهارت: برورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ – ۰۳۱۰۳۱۲
--	---	---

شكل ۲-۳۹

روی ریشه خود زندگی طولانی دارند مانند سرئوسها و پرسکیا.
 - پس از انجام عمل پیوند باید گلдан را در محل گرم و خشک و در سایه قرار دهید (شکل ۴-۲).

۱۲-۳-۵ - پس از چند روزی آبیاری کنید و گلدان را در سایه قرار دهید (شکل ۲-۳۹).

۱۲-۴ - از دیاد بهو سیله پیوند: برخی از کاکتوسها را می‌توانید از طریق پیوند، تکثیر و اصلاح نمایید.

- بهترین موقع پیوند زدن در فصل رشد (بهار و تابستان) می‌باشد. پس از عمل پیوند، بسته به نوع گیاه در عرض چند ماه کاکتوسها پیوندی رشد خود را شروع می‌کنند.

- کاکتوسها را در هر سن و سالی می‌توان پیوند کرد ولی بهتر است پیوندک از کاکتوسها جوان یک یا دو ساله باشد.

- برای بهبود جنس کاکتوسها، می‌توان از گونه‌های کم رشد به روی پایه‌های سریع الرشد پیوند کرد.

- پایه و پیوندک باید دارای قطر یکسان باشند یا حداقل دایره بافت‌های هادی آنها هم قطر باشد.

- چون کاکتوسها همگی از یک تیره گیاهی هستند غالباً می‌توان گونه‌های مختلف را بهم پیوند زد. برشها باید کاملاً تازه باشد و عمل بریدن با ابزاری تیز و برندۀ انجام گیرد.

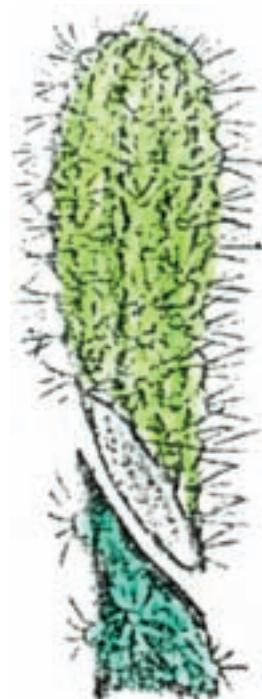
- وقتی پیوندک را بر روی پایه قرار دادید باید کمی به نرمی و ملایمت روی هم ساییده شوند تا اگر بین آنها هوایی وجود دارد خارج گردد.

- معمولاً پایه را باید از کاکتوسها باید انتخاب کنید که بر

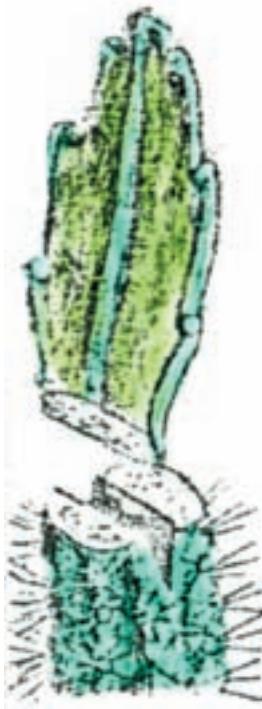

شكل ۴-۲

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲۲ – ۰۳۱۰۳۱۲	پیمانه مهارتی: اصول پرورش کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲ – ۰۳۱۰۳۱۲	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ – ۰۳۱۰۳۱۲
--	---	---

شكل ۲-۴۱

شكل ۲-۴۲

۱-۴-۱ – پیوند نیماییم یا اریبی یا کناری: در این طریق، پایه و پیوندک را به صورت اریب برش دهید (شکل ۲-۴۱).

- سپس دو قطعه را با نخ یا تیغ کاکتوس محکم کنید.
- پایه‌های باریک و طویل را می‌توانند از این طریق پیوند بزنند.

۱-۴-۲ – پیوند شکافی: پس از انتخاب پایه و پیوندک، با کسب اطلاعات بیشتر در مورد آنها اقدام کنید.

- حال یک چاقوی تیز و ضد عفونی شده را آماده کنید.
- چاقو در وسط پایه، شکافی به شکل عدد ۷ و به عمق یک تا سه سانتیمتر ایجاد کنید.
- پیوندک انتخاب شده را از دو طرفِ محل قطع شده برش مورب دهید (شکل ۲-۴۲).

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر کاکتوسها
شماره شناسایی: ۱۲۲ – ۰۳۱۰۳۱۲

پیمانه مهارتی: اصول برورش کاکتوسها
شماره شناسایی: ۱۲ – ۰۳۱۰۳۱۲

مهارت: برورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۱ – ۰۳۱۰۳۱۲

- پیوندک آماده شده را در داخل شکاف قرار دهید و با نخ یا بینغ کاکتوس، دو قسمت را بهم وصل کنید تا محکم شود.
- برای کاکتوسهای اوپونتیا پیوند به صورت شکافی به کار گرفته می شود. کافی است یک برش در بالای نقطه آرئول ایجاد کنید و پیوندک را در داخل شکاف آن جای دهید (شکل ۲-۴۳). با بینغ کاکتوس آنها را به هم محکم نمایید (شکل ۲-۴۴).

شکل ۲-۴۳

شکل ۲-۴۴

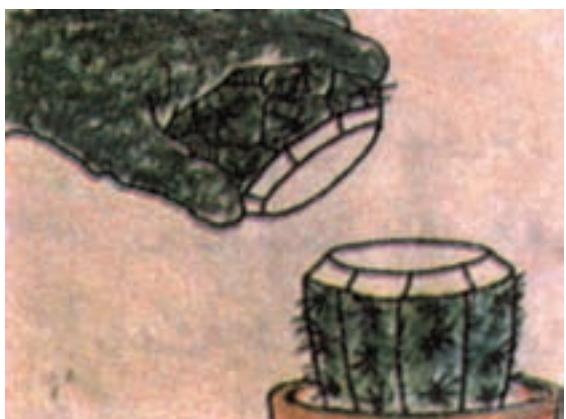
<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر کاکتوسها</p> <p>شماره شناسایی: ۱۲۲ – ۰۳۱۰۳۱۲</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش کاکتوسها</p> <p>شماره شناسایی: ۱۲ – ۰۳۱۰۳۱۲</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی</p> <p>شماره شناسایی: ۱ – ۰۳۱۰۳۱۲</p>
---	--	--

شکل ۲-۴۵

شکل ۲-۴۶

شکل ۲-۴۷

۱۲-۴-۳ پیوند سطحی: این پیوند، برای پایه‌های مدور، بهترین نوع پیوند محسوب می‌شود و یکی از آسانترین نوع پیوندهاست.

– در تماس پایه و پیوندک آوندها باید دقیقاً در امتداد هم قرار گیرند.

– پس از انتخاب پایه با چاقوی تیز و ضد عفونی شده، یک برش افقی روی آن بزنید.

– پیوندک را هم مثل پایه، به صورت افقی برش دهید.

– البته برای اینکه پایه حرکت نکند لازم است یک تکه چوب یا تخته، در هنگام برش در پشت کاکتوس قرار گیرد تا فشار چاقو باعث کدن گیاه نشود (شکل ۲-۴۵).

– چون کاکتوسها دارای پوست خارجی سخت و چسبناک هستند لبه‌های هر دو پایه و پیوندک را به منظور جلوگیری از انقباض و چروک شدن به طور اریب بیرید (شکل ۲-۴۶).

– دو سطح بردیده شده سطح را روی هم قرار دهید و قدری فشار دهید تا هوای بین آنها خارج گردد.

– باید توجه کنید سطح صاف پایه و پیوندک باید مساوی باشد تا خوب بهم وصل گردد (شکل ۲-۴۷).

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲۲ – ۰۳۱۰۳۱۳۱۲	پیمانه مهارتی: اصول برورش کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲ – ۰۳۱۰۳۱۳۱۲	مهارت: برورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ – ۰۳۱۰۳۱۳۱۲
--	---	---

شكل ۲-۴۸

برای اینکه دو سطح مورد نظر، محکم بهم وصل شود، باید وزنهای روی پیوندک آویزان نماید تا فشار آن پایه و پیوندک را بهم محکم نماید (شکل ۲-۴۸).

نکته اینمنی: قبل از پیوند زدن از دستکش استفاده کنید. چاقوها را به خوبی با الکل یا حرارت، ضد عفونی کنید.

شكل ۲-۴۹

– پس از پیوند، آنها را در سایه و دور از مسیر ورزش باد قرار دهید (شکل ۲-۴۹).

– قبل از پیوند زدن، گرد و غبار را از روی کاکتوسها تمیز کنید.

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲۲ – ۰۳۱۰۳۱۲	پیمانه مهارتی: اصول پرورش کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲ – ۰۳۱۰۳۱۲	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ – ۰۳۱۰۳۱۲
--	---	---

۱۳- زمان و فصل ازدیاد

بهترین زمان ازدیاد کاکتوسها در فصل رشد و فعالیت آنها، بهار و تابستان است.

خرداد ماه تا مهرماه که کاکتوسها دارای شیره گیاهی کافی برای پیوند و اتصال می باشند مناسب‌ترین وقت انجام پیوند است.

۱۴- تعویض گلدان و خاک کاکتوسها

- تعویض گلدان و خاک کاکتوسها جوان را سالانه انجام دهید.

- گلدان و خاک کاکتوسها مُسن را هر چند سال یک بار تعویض کنید.

- تعویض گلدان را در بهار و طبق دستور زیر انجام دهید:
قبل از استفاده از ظروفِ کهنه باید آنها را کاملاً تمیز و شستشو نمایید.

- حدود چند سانتیمتر از کف گلدان را با خردۀای گلدان شکسته، پر کنید (شکل ۱-۵۰).

- سپس مقداری شن درشت را روی سفالهای شکسته بریزید (شکل ۲-۵۰).

- روی شن را حدود یک تا دو سانتیمتر خردۀای زغال بریزید (شکل ۳-۵۰).

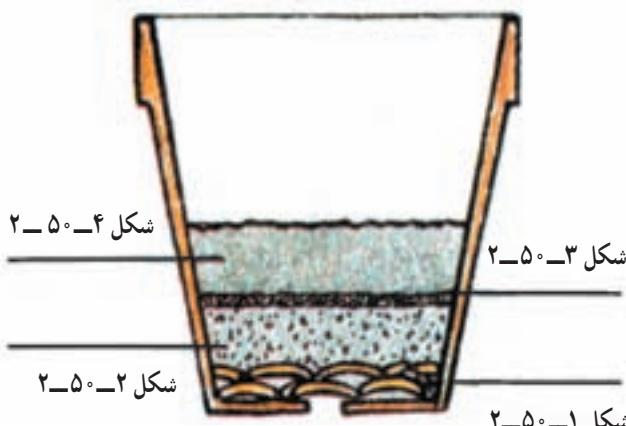
- نهایتاً روی زغال مقداری خاک مخصوص کاکتوس بریزید (شکل ۴-۵۰).

- تعویض گلدان کاکتوسها به دلیل ویژگیهای خاص این گیاه، باید از دقت کامل در بیرون آوردن و کاشتن آن برخوردار باشد.

- برای بیرون آوردن کاکتوس و کاشت آن حتماً از دستکش یا روزنامه و پارچه تا کرده استفاده کنید تا از آسیب تیغها در امان باشید.

- برای خارج کردن کاکتوس از گلدان لازم است آن را وارونه در دست قرار دهید.

- حال به آرامی گلدان را به لبۀ میز بزنید تا کاکتوس با خاک خارج شود (شکل ۲-۵۱).

شکل ۲-۵۱

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر کاکتوسها
شماره شناسایی: ۱۲۲ – ۰۳۱۰۳۱۲

پیمانه مهارتی: اصول برورش کاکتوسها
شماره شناسایی: ۱۲ – ۰۳۱۰۳۱۲

مهارت: برورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۱ – ۰۳۱۰۳۱۲

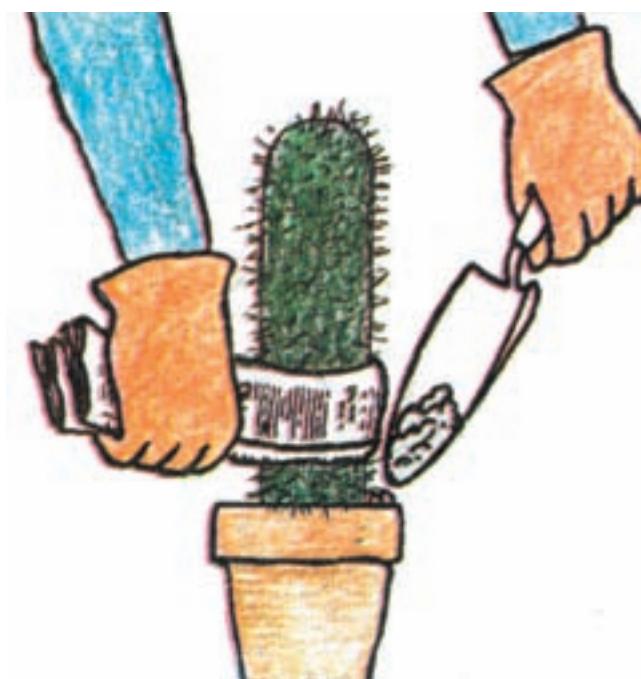
شکل ۲-۵۲

پس از بیرون آوردن کاکتوس از گلدان اوّلیه، آن را وسطِ گلدان دیگری که حداقل یک سانتیمتر بزرگتر است بکارید (شکل ۲-۵۲).

کاکتوسها نیازمند خاک سبک و نفوذپذیر هستند.

– خاک مخصوص کاکتوس را به آرامی در اطراف گیاه بریزید، بدون آنکه کاکتوس از وسط گلدان جابجا گردد (شکل ۲-۵۳).

– وقتی اطراف کاکتوس را با خاک پر کردید، با یک چوب خاک را فشار دهید تا ذرات خاک به خوبی در اطراف بوته جای بگیرد بدون آنکه ریشه‌های افshan و ظریف آن پاره شود (شکل ۲-۵۴).

شکل ۲-۵۳

شکل ۲-۵۴

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲۲ – ۰۳۱۰۳۱۲	پیمانه مهارتی: اصول پرورش کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲ – ۰۳۱۰۳۱۲	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ – ۰۳۱۰۳۱۲
--	---	---

شكل ۲_۵۵

سپس با پشت قاشق، خاک را به آرامی فشار دهید تا گیاه در جای خود محکم شود (شکل ۲-۵۵).
پس از کاشت، گلدان را ۳ تا ۴ روز در جای روشن و غیرآفتابی قرار دهید.

- پس از این مدت، آن را آبیاری کنید و آبیاری بعدی را زمانی انجام دهید که خاک سطح گلدان خوب خشک شده باشد.
- برای زیبایی و حفظ رطوبت خاک سنگریزه‌های رنگی را می‌توانید در اطراف گیاه روی خاک بربزید و گیاه را تزیین کنید.

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲۲ - ۰۳۱۰۲۱۳۱	پیمانه مهارتی: اصول پرورش کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲ - ۰۳۱۰۲۱۳۱	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ - ۰۳۱۰۲۱۳۱
---	--	--

آزمون نهایی

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲۲ – ۰۳۱۰۳۱۲	پیمانه مهارتی: اصول پرورش کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲ – ۰۳۱۰۳۱۲	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ – ۰۳۱۰۳۱۲
--	---	---

۱۴- یکی از خطرناک‌ترین و رایج‌ترین آفت کاکتوسهاست:

- ب - شپشک آرد‌الود
- د - کرم ساقه‌خوار

الف - کنه
ج - مگس سفید

۱۵- pH خاک برای کاکتوس حدود ۶-۴ می‌باشد؟

بلی خیر

۱۶- بهترین روش ازدیاد کاکتوسها از جنس اوپونتیا به وسیله است.

- ب - قلمه
- د - پاجوش

الف - بذر
ج - تنه‌جوش

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲۲ – ۰۳۱۰۳۱۰۲۱	پیمانه مهارتی: اصول بورش کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲ – ۰۳۱۰۳۱۰۲۱	مهارت: بورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ – ۰۳۱۰۳۱۰۲۱
--	--	--

پاسخ آزمون نهایی

- ۱- بله
- ۲- د
- ۳- الف
- ۴- بله
- ۵- ج
- ۶- سه
- ۷- ب
- ۸- ج
- ۹- (۳۲_۱۸)
- ۱۰- د
- ۱۱- د
- ۱۲- ب
- ۱۳- د
- ۱۴- الف
- ۱۵- خیر
- ۱۶- قلمه

پاسخ پیش آزمون

- ۱- ج
- ۲- اسیدی
- ۳- بله
- ۴- ب
- ۵- خیر

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲۲ – ۰۳۱۰۳۱۲	پیمانه مهارتی: اصول پرورش کاکتوسها شماره شناسایی: ۱۲ – ۰۳۱۰۳۱۲	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ – ۰۳۱۰۳۱۲
--	---	---

منابع

۱— The House Plant Expert Dr. D.G. Hessayon.

Expert books Co London

۲— The Greenhouse Western Publishing Co. U.S.A.

۳— فیاض، محمد مهدی و صانعی شریعت پناهی، محمد، پرورش، نگهداری و تکثیر گیاهان آپارتمانی، ۱۳۶۴.

۴— کتاب درسی گلکاری، کارگاه خوداتکایی سال اول نظام جدید، هنرستان کشاورزی، دفتر آموزش کشاورزی ۱۳۷۴

۵— گلکاری و پرورش گیاهان زینتی ایران، روزبهان، ۱۳۶۴.